

Prvi slovenski dnevnik v
Združenih državah.
Izhaja vsak dan izven
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 220. — ŠTEV. 220.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 19, 1905. — V TOREK, 19. SEPTEMBRA, 1905.

LETNIK XII. — VOL. XII.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

Slaba kontrola.

Zopet škandal.

V WASHINGTONU SO PRIŠLI NA
SLED DOLGOLETNEJ DE-
FRAUDACIJI.

Kelrk Boyd od mornaričnega bolni-
škega oddelka si je prilastil
lepe svote.

JEDNOSTAVEN NAČIN.

Washington, 19. sept. Včeraj so za-
prli klerka mornaričnega bolniškega
oddelka, Jas. W. Boyda, ker je pone-
veril izdatno svoto vladinega denarja.
Njegovo defraudacijo so zasledili mi-
nistrski četniki v Boydovi odsotnosti.
Poneveril je tekmo časa \$200,000, kar
sedaj tudi sam priznava.

Boyd je pripravil račune za odo-
britev generalnega zdravniškega Wy-
mana. Tozadevne denarje nakaznice do-
bil je potem, ko so bile podpisane, zo-
pet nazaj, da jih razpošlje strankam.
Duplikate, kateri so ostali v uradu, je
pa potem po datumu popravil in tako
na podlagi teh računov še enkrat dobil
denar. Ko je na ponarejene račune do-
bil zopet denarne nakaznice, ponare-
dil je na njih imena dotičnih tve-
diti denar. Na ta način je Boyd tri
leta goljufal, toda goljufijo so zasle-
dili, ko je nedavno obšel. V njegovej
mizi so našli razne sumljive listine,
ktere so potem preiskali. Sodisce je
zaplenilo Boydovo posestivo, ki je
vredno \$8000.

Goljufni klerk je doma iz West-
chester countyja, New York, in je že
12 let v vladini službi. V Washing-
tonu je bil znan kot strasten gojitelj
avtomobilskega športa.

TAFT ODPOTOVAL DOMOV.

Naš vojni tajnik je odpotoval iz Yo-
kohame v San Francisco.

Yokohama, Japonska, 18. sept.
Ameriški vojni tajnik Taft, je včeraj
popoldne zajedno s svojim spre-
stvom odpotoval na parniku Korea
proti San Franciscu. Povodom njego-
vega odpotovanja prireditelj so tukaj-
šnji trgovalci njemu v počast sprejem
v ameriškem konzulatu. Taft je mnenja,
da so bila poročila o izgradnji proti
Američanom na Japonskem zelo pre-
tirana. On in njegovi spremljevalci so
namreč potekali po vsej Japonskeji, ne
da bi jih kdo sovražno sprejel. (Ka-
ko je smešni!)

Taft izjavlja, da je kitajski bojkot
ameriškega blaga, natančno preiskal.
Vseled bojkota nastala škoda je že do-
segla vsoto \$15,000,000, toda še do-
trpe pred vsem Kitajci sami. Gđ. Al-
ice Roosevelt se vrne v Ameriko z pa-
nikom Sibiria.

Rumena mrljica v New Orleansu.

New Orleans, La., 18. sept. Tekom
včerajšnjega dneva zbolelo je 24 in u-
mrli sta dve osebi za rumeno mrlji-
co. V zdravstveni oporoki je sedaj 323
bolnikov. Umrlo je sedaj 335 ljudi.

Nezgoda na železnici.

Nekde je zločinski namenoma polo-
žil na tir San Antonio & Arkansas
železnice ne daleč od San Antonio, ve-
like komade železa, vsled česar je sko-
čil vlak raz tir. Lokomotiva in trije
vagoni so padli po nasipu navzdol.
Kurirer John Wolf je bil na mestu
vamrtin, dočim je strojevodja Harry
Martin smrtno ranjen.

100.000 škoda.

Vikletch "Severne Wine Co." v
Hienrods, Yates county, N. Y., nastal
je ogenj. Pri tem se je razlilo 100.000
galonov vina, med katerimi je bilo 8000
galonov šampanjca.

Prvi sneg v New Yorku.

Plattsburgh, N. Y., 16. sept. Prvi
sneg letošnje sezone zapadel je v se-
vernem pokrajini New Yorka, včeraj
in sicer v Paul Smiths, Meacham La-
ke, Upper Chateaugay Lake in drugih
krajih Adirondackov. Sneg je takoj
skopnel.

Konzolidacija dveh časnikov.

Iz Binghamtona, N. Y., se nam jav-
lja, da sta se dnevnika "Leader" in
"Press" združila in izhajata, sedaj
kot dnevnik imenom "Press Leader."

Grozilna pisma.

Chleški policijski komisar Collins,
je v novjšem času sprejel vse polno
grozljivih pisem, tako, da morajo nje-
govo rodbino čuvati detektiv.

Washingtonske novosti.

Predsedniški kandidati.

V MISSOURIJU IMAJO ŽE DVA
PREDSEDNIKA "IN SPE".
DEMOKRATJE IN RE-
PUBLIKANCI.

Republikanci delujejo v prid Warner-
ja, demokratje pa za go-
vernerja Polka.

RAZNOTEROSTI.

Washington, 18. sept. Iz Missourija
prihaja poročila, da imajo v državi
"Show Me" dva predsedniška kan-
didata, namreč republikanskega in
demokratskega. Razvijajoči se demo-
kratični kandidat je governor Folk,
kateri je postal zelo popularen radi
"osebne svobode" in takozvanih ne-
deljskih zakonov.

Kot republikanski predsedniški kan-
didat "in spe" pa nastopa zvezin se-
nator, "major" Warner. V raznih
krajih Missourija že sedaj marljivo
ustanovljajo "Warnerjeve klube", ka-
teri bodo delali reklamo za novega
kandidata.

Prav za prav bi morali obe stranki
imenovati imenovana gospoda pri
konvenciji kandidatom, kajti potem
bi dobil Warner državo Missouri za
republikance in Folk državo Rhode
Island in Maine za demokrate.

Med letnimi poročili, ktere morajo
mornarične oblasti redno vsako leto
poslati mornaričnemu tajniku, nahaja
se letos pravi kuriozum. Vsi poveljni-
ki ladjedelnice in mornaričnih postaj
morajo vpsolati taka poročila in med
temi se nahaja tudi poročilo poveljni-
ka mornarične postaje v Sag Harborju
na Long Islandu. Le malokomu je
znano, da imamo tamkaj tako mo-
rarično postajo. Star mornar, Albert
H. Metcalf, je namreč v eni od oseb
poveljnik, kapitan ladjedelnice, šef
raznih uradov in posadke ter vse to
opravlja za krasno plačo \$1 na dan.

Velika tega dobiva še prosto stanova-
nje v nekem starem ostavljenem po-
slopiju. Vseko leto pošlje mornarič-
nem oddelku svoje poročilo z raznimi
priporočili za mornarično postajo, ka-
tere je on poveljnik. V poročilu je
oznana njegova služba s svetico
\$365 izdatkov za plačo in manjšimi
zneski za popravne strehe, prenovitev
stopnice na njegovej verandi ali za
kaka dela, katera stari mornar sam
izvsnjuje. Vlada one postaje že od l.
1870 naprej ni več rabila.

Konzularna poročila, ktera izdaja
sedaj trgovinski oddelk, so zelo va-
žna. Ta pa tam odpošlje vlada konzul-
natu ukaz, kteri se glasi: "Poro-
čajte o kanalizaciji vašega okraja",
ali: pišite o — municipalnej posesti
aličnih železnice v vašem okraju...
Nedavno se je nek konzul mudil tu-
kaj v Washingtonu, ker ga je vlada
poslala iz Evrope nekam v Orient.
Nek njegov prijatelj, ki je šef v ne-
kem departmentu vlade, se je sešel
z njim in mu čestital, ker je dobil
boljše mesto. "Toda povej mi, Dan",
omenil v razgovoru s konzulom, "ka-
ko napravite, da izdelate vsa poročila,
ktera neprestano dobiva državni od-
delk? To mora vendar biti zelo te-
žavno delo." — "Težavno?" smejal
se je konzul, "niti malo; ako nam
posljete tako nalogo, vzamemo eno-
lekdaj (lekdaj) iz omare in tu
se najde vse, kar mi potem piše-
mo."

Sedaj so tudi jela prihajati poro-
čila vojaških atašeev, kteri so pri-
sostvovali rusko-japonskeji vojni. Teh
poročil vlada ne objavi v celoti.

HIP SING TONG.

Sedem Kitajcev imenovane organiza-
cije aretovali pri kadenu opija.

Na S. Ave. v New Yorku so včeraj
aretovali v tajnej opijarni sedem Ki-
tajcev, kateri pet je za kasneje sodnik
Whitman izpustil.

Opijarno so našli pod neko pralnico,
in ko so policaji prišli v tajni prostor,
so našli dva Kitajca ktera sta priprav-
ljala opij, dočim je ostalih pet ležalo
v sanjani, ktere jim je provzročil opij.
Razum opija so policaji zaplenili tudi
dva valika revolverja in par bokser-
jev.

Vsi jetniki so člani tajne organiza-
cije Hip Sing Tong. Izdali so jih člani
organizacije On Leong Tong.

Za panamski prekop.

Šeststo delavcev.

VLADA PREKOPOVEGA OZEM-
LJA IMPORTIRA 600 DE-
LAVCEV IZ MAR-
TINIQUE.

Skrbela bode sama za vse ono, kar
bodo potrebovali.

KUGA.

Colón, Panama, 19. sept. Semkaj je
dospel iz Martinique francoski pa-
rnik Canada, kteri je dovedel 600 de-
lavcev za gradnjo prekopa. Nove de-
lavce bodo rabili v sekcijah Para-
gaiso, Culebra in Pedro Miguel. Vla-
da prekovega ozemlja je plačala de-
lavcem pot iz Martinique do semkaj
in bode skrbela tudi za stan in hrano
ter bolniško postrežbo novih delav-
cev.

Došleci, kteri so že na Martinique
slišali, da se je v Panami pripetil
slučaj kuge, radi česar so mislili, da
je vsa Panama okužena, so bili zelo
veseli, ko se jim je naznanilo, da so
bile tozadevne vesti neosnovane.

Z istim parnikom so dospel semkaj
tudi razni trgovci iz Martinique.
Parnik Havana od panamske želez-
niške družbe odplul je danes v New
York. Z njim so odpotovali člani ko-
misije inženjerjev prekovega komi-
sije.

MALI DRŽAVLJAN.

Ugledal luč sveta na brooklynem
mostu.

Čudni rojstni kraj si je izbral nek
mali deček, da je zamogel z glasnim
tenorjem naznaniti svoj prihod na
svet — namreč voz ulične železnice od
proge Putnam Ave., Brooklyn Borough
v New Yorku. Na svet je prišel baš,
ko je voz vozil preko brooklynškega
mostu.

Mati novega državljana je 21 let
stara gospa Mary Hamilton, ktera je
bila ravnateljica z neko prijateljico na
potu v bolnico Maternity na 2. Ave. in
16. ulici. Toda deček je hotel priti na
svet na vsak način na svehem zraku in
"mati je morala v njegovo željo "no-
lens, volens" privoliti. To se je pripet-
ilo včeraj rano zjutraj, tako, da ve-
selemu dogodku ni mnogo ljudi pris-
stvovalo. Voz je počakal zdravniško
ambulanco, na kar je zdravnik iz bol-
nice Hudson vsmagal malemu k prve-
mu k raku v življenje. Mater in dečka
so vnesli v bolnico in zadnji bulet-
in se glasi: "Mati in dete se dobro
počutita."

SALOMONSKA RAZSODBA.

Policaj se je sam obsodil.

Mount Vernon, N. Y., 18. sept. Pred
tukajšnjim policijskim komisarjem
Lewisom, stal je včeraj policaj Chris-
tofer Cordes, kteri se je, mesto da bi
stal na straži, peljal na sreho. Poli-
caj je svoj prestopke priznal in pri-
žakoval razlaganja kazni. Toda sa-
dnik, oziroma komisar ga je vprašal
kako bi peljal, ako bi bil on sodnik,
obsodil njega (komisarja). Cordes ni
dolgo premišljal, temveč mirno dejal,
da bi mu odtegnil plačo jednega dne-
va. "Dobro", odvrnil je komisar, to-
liko morate tudi vi plačati."

UMOR IN SAMOMOR.

Osveta nezveste nevesti

Crown Point, Ind., 19. sept. Mlade-
nič Harry Hohman iz Hammondja,
Ind., je svojo bivšo nevesto Ed Taylor
ktera se je pred dvema tedni poro-
čila z Charlesom Jeanette iz Stegerja,
Ill., v nekem tukajšnjih hotelov, kjer
je živel z svojim soprogom vstrelil.
Po groznem činu je tudi sebi na isti
način končal življenje. Vrok žaložne-
ga je bila osveta in ljubosumnost. Ho-
hman je bil z lepo Ido že pet let zo-
žen in je upal, da bode njegovi bogati
stariši končno privolili v ženitev. Kon-
čno se je Ida dolge zaroke naveličala
in se z drugim poročila. Ko je ostav-
ljeno mladenič o tem svedel, je pris-
tel, da se bode osvetil, kar je sedaj
storil.

Witte v Cherbourgu.

Navdušeno sprejet.

PRIČAKUJOČA MNOŽICA IN PO-
SLAVLJAJOČI SE POTNIKI
SO MU PRIREDILI
BURNJE OVA-
CLJE.

Na Japonskem se še vedno agituje za
razveljavljenje mirovne
pogodbe.

MIROVNO BRODOVJE.

Cherbourg, Francija, 19. sept. —
Parnik Kaiser Wilhelm II. dospel je
včeraj popoldne semkaj. Gospa Witte,
njena hči gospa Naričinova s svo-
jim soprogom, tajnikom tukajšnjega
ruskega konzula in raznimi prijatelji
so došlega Sergeja Witteja pozdravili
že na parobrodu.

Witteju in ostalim članom ruske
misije prireditelj so potniki imenova-
na parnika, kakor tudi ogromna mno-
žica ljudstva na kopnem burne ova-
cije. Od parnika so se Rsi odpe-
ljali v nek hotel in danes odpotujejo
s posebnim vlakom v Paris.

Tokio, 19. sept. V raznih krajih ja-
panskega cesarstva se še vedno vrše
demonstracije za razveljavljenje mi-
rovne pogodbe. Pri ljudskih shodih se
sprejemajo povesdi resolucije proti
miru, toda do izgradov včeraj ni ni-
kaj prišlo.

Člani napredne stranke so vsi proti
miru, dočim so se konstitucionisti
razdvojili v dva tabora, katerih jeden
odobrava vladine korake.

NEW AMSTERDAM PLAVA.

Novi parnik Holand American Line
prične v kratkem s prometom.

Novi parnik od Holand America
Line, imenom New Amsterdam, so mi-
noloto soboto v Belfastu na Irskem spu-
stili na morje.

Parnik je dolg 600, širok 66 in glo-
bok 48 čevljev ter nosi 17.000 ton.
Njegovi stroji imajo 12.000 konjskih
sil ter prevozi po 17 milj na uro.
Na njem je prostora za 400 potnikov
prvega, 250 drugega, in 2200 tretjega
razreda.

Kajite prvega in drugega razreda
nahajajo se v sredini parnika in so
razvrščene na pet krovih. Jedilnica je
na salonskem krovu in je izredno ve-
lika. Na novem parniku imajo tudi
elasteno dvorano, Na promenadni
krovu je velika kladnica, opremljena
z pohištvo in hrastovega lesa. Na
parniku sta dva velika promenadna
krova.

Parnik nastopi svojo prvo pot v
New York dne 7. aprila 1906 iz Rot-
terdama.

SAMOMOR MATERE.

Ker so jej odtujili otroka.

Richmond, Ky., 19. sept. Gospa
Laura Walker Chemantova, dama iz
najboljših krogov v Kentuckiju, se je
v svojem stanovanju vsmrtila, kar so
fej odvzeli njenega 6 let starega sina
in ga izročili njenemu soprogu. Zakon-
ska sta se pred mesecem dni radi do-
maših preprirov ločila in jedinega
otroka, imenovanega dečka, vzal je
sebi j njen mož z dogovorom, ga bode
njeg dovoljeno tu pa tam vzeti otroka
za par ur na obisk k sebi. Včeraj popo-
ludne je mati telefonirala po otroka,
kterega je njegov oče sam dovedel do
njenih vrat. Mati je stala pri oknu in
videla svojega otroka priti. Toda de-
ček ni hotel priti v njeno stanovanje
in vsi nagovori so bili zaman. Vsed
tega se je mati nepopisno užalostila,
in misli, da je njen otrok več ne ljubi,
ni zamogla prenesti. Jokaje je odšla
od okna v kopalno sobo in se zastrupi-
la z karbolno kislino.

Hotela se je sežgati.

Memphis, Tenn., 18. sept. Ker je bi-
la vedno bolna, skušala se je gospa
Fairchild iz Missisippija na pri-
pravah v palači za sprejem gospodične
Roosevelt, ktera pride semkaj tokom
včerajšnjega dneva in Pekinga. Vladina
palača se v noči sežgala.

Rusija in Turčija

ter bosporske utrdbe.

RUSIJA JE PRI PORTI PROTE-
STOVALA PROTI UTRJEVA-
NJU BOSFORA OD
STRANI TUR-
ČIJE.

Ruskej politiki na Daljnem Istoku
sledí balkanska politika.

FINANČNA KONTROLA MACE- DONIJE.

Carigrad, 18. sept. Turška vlada
je prišla skrbno utrjevati in poprav-
ljati utrdbe ob Bosporu, oziroma mor-
sko pot, ki vodi v Črno morje. Z gra-
dnjo utrdb so pričeli, ko so se mor-
narijske oklopnice Knjaz Potemkin
uprili. Ta upor je Turčija porabila v
svoje opravičevanje pri gradnji
utrdb, kajti morskno ožino je že davno
nameravala jako utrditi, v kar jej pa
Rusija nikdar ni privoliha.

Te dni je sprejel sultan ruskega po-
slanika Zinovjeva v avdienco in ob
tej priliki je prišlo to vprašanje na
povrje. Ruski poslanik je tem povod-
dom povdarjal, da sedanje utrjevanje
Bospora nikakor ni v soglasju s pri-
jateljskimi odnosi, kteri vladajo že
dolgo vrsto let med Rusijo in Turčijo.
Kljub temu pa Turčija marljivo na-
daljuje z gradnjo utrdb ob Bosporu,
dasiravno tozadevna dela še dolgo ne
bodo dokončana.

V ostalem pa vztraja Turčija na
stališču, iz kterega neče izročiti Ma-
cedonijo mednarodnej finančnej kon-
trolli.

PIRATJE V — CHICAGU.

Pod črno zastavo.

V Chicagu, kjer vsepejajo vse zasta-
ve, od ponosne zvezdine pa vse do kr-
vavo-rudečje v kterej se greje slavna
slovenska Pinterija in Zaprtnikarja,
so sedaj v toliko avanzirali, da vihra
na nekejadranki — črna zastava po-
morskih roparjev.

Imenovana, povsem nepoznana ladja
dospela je v nedeljo popoldne k po-
staji yachtskega kluba Douglas ob
vznajoči 33. ulici. Mornarji so nemo-
dno napadli člame imenovanega kluba.
Vsi so bili dobro oboroženi z puš-
kami in revolverji. Klubovi člani so
bili takoj premagani. Vendar so imeli
na se toliko poguma, da so pozvali po-
licijsko pomoč, toda r-parji so se hit-
ro vkrali in odpluli proti South Chi-
cagu. Izvrstna novica za brate pri slo-
venskeji rundečji zastavi v mestu črne
"fane".

Odlikovnja v Nemčiji.

Nek angleški časniki v New Yorku
objavljaj je včeraj sliko nemškega dr-
žavnega kancelarja Bilowa z vsemi
njegovimi "medaljami" in drugimi
odlikovanji, kterih vseh skupaj ima
— 115 in ktera mu segajo vse do ko-
len. Dekoriran je naravno od spredaj
in od zadaj, samo na sliki ni videti,
ktere "medalje" pridejo na najne-
žnejši del Buelovega telesa. Ako pa
sliko opazujemo le za trenutek, misli-
mo, in nehte, da imamo pred seboj
portret kacega ameriškega "tambour-
major" od glasse kakega cirkusa.
Tako izborno izgleda.

1400 letnica časopisa.

Iz Pekinga se brzojavlja kitajskemu
poslaništvu v Washingtonu, da obha-
ja te dni najstarejši časopis sveta
"Tsing Rao" v Pekingu 1400 letnico
svojege obstanka. Tekom teh 1400 let
se pa imenovani list ni prav nič spre-
menil, niti po obliki, niti po tisku, ali
kakem drugem smislu. Vendar je pa
sličen prvotnim slovenskim časopisom
v Evropi, kteri sicer niso stari 1400
let, ko so pa vendarle še vedno tam,
kjer so bili v dobi pradedov.

Pulitzerjevemu časopisu.

Newyorška koleginja "World",
našla je v svojem londonskem uredni-
štvu — rusko-nemško tajno zvezo.
Ker je pa treba vsak trenutek domo-
vno rešiti, našli so isti londonski eks-
pert tudi ameriško angleški spora-
zum, ki je naravno tudi tajni. Čudno,
da uredniški diplomatje Mr. Pulitzer-
jeva vedna najdejo tudi najbolj tajne
zveze in sporazume.

Alice Roosevelt v Korejo.

Seoul, Koreja, 19. sept. Cesarjev
dvorni maršal dela marljivo na pri-
pravah v palači za sprejem gospodične
Roosevelt, ktera pride semkaj tokom
včerajšnjega dneva in Pekinga. Vladina
palača se v noči sežgala.

Nesreča v tunelu.

Na Park Ave., - New York.

PRI PONESREČENJU BRZOVLA-
KA NEW YORK CENTRAL
ŽELEZNICE JE BILO
12 OSOB RANJE-
NIH.

Vagon je padel raz tir; izredno raz-
burjenje na kolodvoru.

RANJENCI V BOLNICAH.

Tekom včerajšnjega popoldneva
skočil je bostonski brzovlak, ko je
dospel v tunel na 57. ulici, Manhattan,
raz tir. Dvanajst oseb je bilo ranje-
nih.

Vlak je ostavil kolodvor na 42. ulici
ob 12. uri. Par minut kasneje se je
pa zadel dolnji del necega salonske-
ga voza v izogibašče, preko kterega
je vozila lokomotiva neovirano. Va-
gon je skočil raz relse in zavozil v
nek železni drog v tunelu, skoraj na
istem prostoru, kjer se je pred tremi
leti pripetila katastrofa.

Vlak je bil poln potnikov, med ka-
terimi je hipoma zavladala panika,
vendar so jih pa vslužbenici kmalo po-
tolajili. K sreči je strojevodja slišal
ropot in vlak hitro ustavil.

Par minut kasneje so že bili urad-
niki na lieu mesta, toda že pred njimi
sta prišli dve ambulanci iz bolnice
Flower. Ko so pa hoteli iti zdravnik
v tunel, jih je nek vslužbenec ustavil
ter jim ni pustil iti dalje, radi česar
so se morali zdravniki vrniti. Med
tem so ranjence prepeljali v zadajem
vzaju ponesrečenega vlaka nazaj na
postajo, kjer je med čakajočimi po-
tniki zavladala vsestranska razburje-
nost. Štiri ranjence so prepeljali v
bolnico Bellevue, ostali so odšli do-
mov.

Promet je bil zadržan pol ure.

FRANCIJA IN NEMČIJA.

Paris, 19. sept. Obravnave med
Nemčijo in Francijo radi marokan-
skega vprašanja, postale so zopet ne-
ugodne, tako, da se v uradnih kakor
tudi diplomatskih krogih v velikih
skrbih. Isto razpoloženje je opaziti
tudi na borzi. Francija, kakor tudi
Nemčija zavzemata stališče, ktero bi
bilo lahko poravnati potom kompro-
misna, tako, da se ni bati da pride zo-
pet do kakega konflikta. Konferenca
radi vpljiva v Maroku se bode vršila
v Algeiras na Španskem.

Nesreča v kamenolomu.

Allentown, Pa., 18. sept. V tukaj-
šnjem kamenolomu zasulo in vsmrtilo
je danes delavca George Wagneja,
dočim sta bila njegova tovariša Hills
in Eckert nevarno ranjena. Vsi trije
so dospel pri Pittston Slate Co., ko se
je skalovje podrla. Wagnerjevo trup-
lo še niso našli.

Kolera na Poljskem.

Stetin, Pomorje, 17. sept. Nek me-
sarski učence je včeraj umrl v tukaj-
šnjem mestu za kolero. Oblasti so ta-
ko izdale potrebne odredbe.

Derszawa, Zap. Pruska, 17. sept. V
tukajšnjem vladnem okraju je je-
dna osoba zbolela in jedna umrla za
kolero.

Vratislava, Šlezija, 17. sept. V tu-
kajšnjem vladnem okraju pripetil se
je nov slučaj kolere.

DELAVČEV KAPITAL.

Vsak človek, ki dela za plačo, ima
kapital, od kterega žive on in njegova
rodbina. Ta kapital je naložen v nje-
govih mišicah, v možganih in nje-
govem zdravju. On nikakor ne sme, da
se pomanjša ta kapital, ker to bi po-
menjalo tudi pomanjšanje njegovih
dohodkov. Radi tega se mora redno
skrbeti za zdravje, ktero

"GLAS NARODA"

Prvi slovenski delavec v Ameriki.

Editor: ZMAGOSLAV VALJAVEC.

Publisher: FRANK SAKSER,

309 Greenwich Street, New York City.

Na leto velja list za Ameriko ... \$3.00

pol leta ... 1.50

Za Evropo, za vse leto ... 4.50

"pol leta ... 2.50

"četrt leta ... 1.75

V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"GLAS NARODA" izhaja vsaki dan iz-
vzemši nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")

Issued every day, except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30
centov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se
ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošilja po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje bivali-
ste naznani, da hitreje najdemo naslovi-
nika. Dopisem in pošiljavam na edite
naziv.

"Glas Naroda"

309 Greenwich Street, New York City.

Telefon: 3795 Cortland.

Kako je z nami?

Kdor potuje, ta ve mnogo pripo-
vedovati. Ako kak Američan, kateri je
vosemesev potoval po Evropi, kon-
čno zopet uglede velikanski kip bo-
ginja svobode v newyorški luki, in
ko se mu pridružijo razni radoved-
ni, že v naprej ve, da se bode prvo
vprašanje glasilo: "Kake vrese ste
dobili o Zjedinjenih državah, ko ste
se mudili v Evropi, in kako mislite
sedaj o nas?"

V teh dveh vprašanjih je zapo-
padevno vse zanimanje Američanov
o Evropi. Radi tega smatramo umes-
nim, da pričemo, kako mislijo ljud-
je v Evropi o nas tako iz slabe, ka-
kot tudi iz dobre strani.

Te dni se je vrnil iz tromesečnega
potovanja po Evropi predsednik vse-
učilšča Columbia, dr. Nik. Murray
Butler. Kar on pripoveduje, je v res-
nici zelo lasčivo. Olikanim Evropej-
cem so ameriške razmere dovolj dobro
poznane, kajti razni ministri in pro-
fesorji v Evropi so se izrekli, "da
kolikor več izvedo v Evropi o ameri-
škem ljudstvu in njegovem napredku,
tem bolj morajo ceniti Američane."

Tudi nam je drago, ko se Evropi je
pohvalno izražalo o našem predse-
dni, o katerem vedo, da je pri prebi-
valstvu zelo priljubljen.

Drugo nam je, ko dr. Butler pri-
poveduje, da v vsej Evropi ne spo-
štujemo ni jedno drago državo sveta
in da se ni jedine ne lasčivo v toliko
meri, kakor nas Zjedinjenim drža-
vam. Drugo nam je tudi, ko čujemo,
da je diplomatični triumf na našem
ozemlju sklenjenega miru med Rusi
in Japonci, dvignil ugled Zjedinjenih
držav nad morskimi državami Evrope.

Is končno nam je tudi drago, da uče-
njak, kakoršen je doktor od vseučil-
šča Columbia, iz Evrope ne prinese
drugačnega seboj, nego hvalo za deželo,
ktera hvalo tako rada posluša.

Toda je-li to vse, kar zvedo naši
državljeni o evropski Atlantiki? Ali ne
vidijo ničesar, kar bi bilo priporočiti
v posnemanje? Da se vsa Evropa trudi
pridobiti si naklonjenost Zjedinje-
nih držav, ni nič novega. Mladi ve-
likan je sličen "Westernerju", kateri
postane kar preko noči bogat in mo-
gočen, in potuje potem v New York,
"da troši svoj denar kot gentleman".

Zjedinjene države so bogate in boga-
stvo je tudi mogočnost. Radi tega
mora Evropa s svojo bogatejšo so-
sedo biti vedno prijateljska, kajti to
je zavoljo njene diplomatstva in tudi
"business", od česar je tudi v
Evropi vse odvisno.

Ako torej tudi vse ono, kar pripo-
veduje dr. Butler, ne bi bilo resnično,
moramo vendarle priznati, da je But-
ler v Evropi zvedel ono, kar izve vsak
drugi Američan o svoji domovini.

Povsodi ravnanje z Američanom spoš-
ljivo, kar nam v dovolj meri do-
kazuje, da smatramo Zjedinjene drža-
ve sedaj "polnletnim". Kdor je po-
toval po Evropi pred leti in zopet se-
daj, gotovo rad primerja, kako so po-
stopale oblasti raznih dežel z njim
preje in kako postopajo sedaj. To
je opaziti sedaj celo pri navadnih
uradnikih in celo brezpomembnih
uradnikih evropskih železnic.

Tekom zadnjih dni, odkar je po-
stalo Portsmouth historično mesto, se
ni dospel v našo luko niti eden pa-
nik, kateri bi nam ne prinesel pozdrav
iz Evrope: "you are it, you are the
people." Ako si radi tega mnogo do-
misljamo, kako nam bode zamerilo,
da na ponos ne zraste v nebo, imamo
nekoliko preiskovalnih odborov, raz-
nih odkritij itd.

Toda kljub temu: "We are it."
Vsa Evropa nam izjavlja in vsak
potnik nam prinaša take pozdrave.

Orkester v zbornici. Neki Anglež,
kateremu je postalo ob času parlamen-
tarne obstrukcije dolgčas, je predla-
gal, naj se v parlamentu uvede orke-
ster. Ta naj bi, kadar bi bilo v zbornici
dolgočasno, koncertiral v butetu. Iga-
ral naj bi pa tudi v obednici, da bi po-
slanci pozabili britke urice, ki jih jim
prizadeva opozicija. Ne ve se, bo li
ta predlog sprejet.

Lest we forget.

Pišemo — samo radi tega, da ne
pozabimo, da je naše pravosodje zelo
slaba stran naših naprav; da ne po-
zabimo, da je že preje bilo naše ljud-
stvo čestokrat ogorčeno, ko so žrtve
kakih katastrof ležale na tleh v svo-
jej krvi in da smo vedno pozabili na
žrtve, kako hitro je rosa odpravi-
la izbrisala zadnje krvne sledove; in
da ne pozabimo, da se je pred kata-
strofo na newyorški nadalučnej pri-
petilo že vse polno drugih katastrof
— ktere vse so pozabljene.

Zalostno statistiko smo morali te-
kom zadnjih let objavljati v "Glasu
Naroda", tudi ako se oziramo samo
na nesreče, ktere so se pripetile v na-
šem mestu in okolici. Več nego 1400
oseb je bilo povodom teh katastrof
usmrtenih in nad 600 je bilo ranjenih
— toda nihče ni bil radi tega kazno-
van, in nihče ne nosi v svarilo oble-
ko, kakoršna dobivajo kaznjenci v
Sing Singu; nihče ni bil obsojen in
nihče ni plačal denarne kazni.

Kratka statistika, ktero smo tekom
časa nabrali v našem uredništvu, se-
ga le do 30. junija 1900 (toraj pet
let) nazaj, oziroma do dneva, ko so
v Hobokenu goreli parniki, pomoli in
skladšča. Takrat je zgorelo 250 ljud-
ni in 110 je bilo ranjenih — kaznovan
ni bil nihče. Dve leti kasneje pripetila
se je v tunelu na Park Avenue
nesreča; 17 oseb je bilo usmrtenih
in 35 ranjenih, toda nihče ni bil kaz-
novan. Devet dni za tem, dne 27. ja-
nuarja, pripetila se je na Park Ave.
razstrelba; 7 ljudi je bilo usmrtenih
in 150 ranjenih — toda kaznovan ni
bil zopet nihče. Istotako se glasi tudi
poročilo o požaru hotela Park Ave.
(22. februarja 1902), ko je bilo 19
oseb usmrtenih. Tudi za smrt 14 ljud-
ni, ktere je usmrtil umetni ogenj
uredništva Hearstovega lista "The
New York American" (dne 4. novem-
bra 1902) se ni nihče zmenil, kakor
tudi ranjenci niso dobili odškodnine
niti centa.

Dne 28. januarja 1903 skočil je
bilo New Yorka raz tir vlak "Royal
Blue". Dvajset ljudi je bilo usmr-
tenih in 30 je bilo; za večino pohablje-
nih, toda tudi takrat ni bil nihče
kaznovan. Nesreča na newyorški
trolley dne 20. februarja 1903 zahtev-
vala je 28 človeških žrtvi, a za nje
se nihče ne zveni; hotel Darlington
se je podrl 2. marca 1904, razvaline
so usmrtil 25 ljudi, — in končno je
parnik General Slocum zgorel ter se
potopil. Toda to so le nekatere izmed
nesreč, ktere so se pripetile tekom
zadnjih let, ne da bi bil za to kedo
kaznovan.

Ohranjavne trajajo vedno toliko ča-
sa, da ne zaspe, preiskave se pozabijo
in časopisi objavijo par člankov, na
kar vse molči. Vse to bi se lahko pre-
učilo, ako bi bilo le malo volje in
ako bi se naše postavodajalstvo pred
vsem ne oziralo na "business", tem-
več na blagor ljudstva.

Afera Rev. Hribar.

Naj se mi dovoli kot člana in po-
oblaščenec odbora malo prostora ka-
aferi Rev. Hribar, ktero hočemo vse-
kako gnati do konca, pa naj se konča
že tako ali tako.

Tolikokrat smo našemu škofu o kri-
vicih v naši fari, dokazali smo s pri-
kami, da je vse do pčice resnica, a
škof ne da od sebe najmanjšega gla-
sa. Za nos vodi celo farno, za nos vodi
vse, ki smo iskali pravice pri-
jem. Kdor molči, ta pritrjuje. In ker
vidimo, kako dosledno molči naš škof,
ne moremo si misliti drugačnega, kot
da se strinja z nečuvnim postopanjem
Rev. Hribarja. Če misli, da nas bode
z molkom ugnal v kozji rog, se pre-
sneto moti, pa naj mu Rev. Hribar
natrobi, kar hoče. Mi hočemo in bo-
demo dosegli tako ali tako. Cerkev
in fara je ustanovljena z našim de-
narjem in poslušati se mora naš fa-
rane, ne pa tistega, kterega plačujejo
mi. Pri hihi gospodari gospodar,
blazepa pa ima ubogati, drugače se ga
jednostavno potira.

Predno posežemo za skrajna sred-
stva, napraviti mislimo še demonstra-
cijo proti škofu. Udeležila se je bode
vsa družina in vsi farani, da tako
dokažemo, da naša usta ne lažejo. Mi
se borimo odkrito, ker se borimo za
resnico. Da nam škof ne vrjame, tega
skoro misli ne moremo. Da bi se po-
tegal za krivice, tega nam menda
niti Rev. Hribar ne prisojaa. Komu
pa vrjame škof? Naš boj se pripozna
indirektno opravičen, saj se pripozna-
vajo storjene krivice, toraj se daje
pravo nam.

Na drugi strani pa se zopet naša
stvar vlahi od dne do dne, od meseca
do meseca. Škof ima gotovo v jednom
letu toliko časa, da bi nas enkrat
sprejel. Čemu nas vlahi za nos z ob-
ljubami, kterih ne izpolni? Čemu se
skriva pred nami, če ve, da zastopamo
pravico? Ali odobrava s tem postopa-
nje Rev. Hribarja? Kako se strinja
njegova visoka pastirska čast in do-
stopanost s tem, da nam vede pripo-
veduje — če tudi indirektno — ne-
resnico? Ali ima toliko moči, da na-
stopi v interesu svojem in tistih, kte-
rim gospodari, za resnico? Če posluša
Rev. Hribarja bolj kot nas, zakaj nas
ne zaslisi skupno, da se oči v oči po-
govorimo? Ali so boji resnice, ktere
predstavlja in zastopnik? Koliko
trpi vaša čast in vaš ugled pri nas!
Skoro bomo začeli dvomiti nad
vidnimi zastopniki, kot Rev. Hribar
in drugi.

Pozivljamo vse rojake, kterim je za
pravico, naj vztrajajo v boju do zma-
ga.

Zdaj pa še jedno besedo na naslov
Rev. Hribarjevih pristašev. Tem
manjka samozvesti in možnega po-
nosa. Govoril sem s tem ali onim in
vsa mi je priznal, da je naš boj opravi-
čen in da premo strogost postopa-
mo. Ko pa vidijo ti Rev. Hribarja,
jim pa srece zleze v hlače. Čemu to-
nost da obraza? Ali nimate toliko
korajžje, da nastopite odločno, kot na-
stopi pravi mož, in poveste resnico
javno in očitno v obraz? Ni dovolj,
da priznate naš boj za opravičen pred
nami! Priznajte ga pred javnostjo,
stopite odkritega obraza v naše vrste
in posvetite svoje moči za pravico
stvar.

Mi smo odkriti prijatelji in odkriti
nasprotniki in ljubimo le take ljudi.
Živdi klemeniti, jekleni značaj!
Ostanimo kot smo in zmagaj je naša!

Za odbor slovenske cerkve sv. Vida
v Clevelandu, Ohio,

Anton Grdina.

Izvirna poročila iz
Ljubljane.

V Ljubljani, 4. septembra.

Velik čudež se je zgodil na Kranj-
skem. Kranjsko učitelstvo solidarno
— štrajka! Ali to, kar je danes sto-
rilo slovensko učitelstvo, ima več po-
mena, nego vsakdanji štrajki.

Vsako leto se vrši v Ljubljani kon-
ferenca kranjskega učitelstva. Ta
konferenca obstoji iz okrajnih šol-
skih nadzornikov, od vladnih zastop-
nikov in od delegatov, ktere volijo
dotični zastopi po Kranjskem. Ta
konferenca ali skupščina je toraj se-
stavljena od najboljših učiteljev in
steje kakih 30 članov. Skupščina pre-
seduje deželni šolski nadzornik za
ljudske šole, a to je sedaj izvrstni
šolnik in znani pisatelj slovenski Fr.
Levec.

Konferenca deželnih učiteljev pe-
čuje se zgolj s šolskimi stvarmi; ima-
jo toraj strokovni značaj. Trajajo pa
navadno po štiri dni, ker je obširno
gradivo njihovga delovanja.

Danes so se sešli kranjski učitelji.
Predsednik g. deželni nadzornik Fran
Levec je iskreno pozdrvil zborovalce
in je omenil v svojem govoru, da vla-
da največja beda v kranjskem učitel-
stvu, a ta beda najbolj ovira napre-
dek na šolskem polju. Plače učiteljev
so tako slabe, da učitelj ne more ži-
veti. To je tudi vzrok, da se učiteljs-
kemu stanu vsako odteguje in da je
vsled tega nastalo po vsej deželi
pomankanje učiteljev. Plače se ne
morejo urediti, ker je deželno zastop-
stvo za to ne brega. Jaz omenjam, da
je istina, da je učitelj na Kranjskem
slabše plačan, nego kak boljši delavec
in da imajo na primer slage lepšo pla-
čo. Toda to je pri nas splošno znano
in bi bila potemtakem vsaka naša be-
seda odveč.

Tudi zastopnik deželne vlade se je
oglasil za besedo in je to, kar je on
sam izjavil, jako značilno. Rekel pa
je in priznal, da je skrajni čas, da
se učiteljem plače zboljšajo, kajti ob-
taki plači, kakoršna ima danes učitelj
na Kranjskem, ne more živeti nobe-
den učitelj, a to tudi najbolj ovira
vsek napredek. Potem je vladni za-
stopnik rekel, da so vsi činitelji pri-
pravljeni zboljšati učiteljem plače,
glavni činitelj, to je kranjska dežela,
sama neče tega storiti. A to je de-
želni zbor kranjski, kateri bi moral
skleniti tak zakon o zboljšanju učitel-
jskih plač. A znano je, da deželni
zbor kranjski že več let sam ne po-
sluje, ker slovenski klerikalni poslanci
delajo obstrukcijo. Kadar se je skli-
cal deželni zbor kranjski, takrat so
naši klerikalci preprečili vsak sklep
z obstrukcijo, to je ovrli so, da se ni
mogel nobeden zakon skleniti. Tako
je na pr. vlada že pripravila za-
konski načrt za osuševanja ljubljans-
kega barja, kjer so milijoni mrtvi in
zakopani, ali klerikalci delajo obstruk-
cijo, da deželni zbor tega zakona ne
more skleniti.

A zakaj naši klerikalci tako postopajo? Zato tako postopajo, ker nečejo,
da bi se učiteljem zboljšale plače in
ker sploh nečejo, da bi se deželno bla-
go stanje povzdignilo. A nečejo, da ti
se učiteljem zboljšale plače le zato,
ker so malone vsi učitelji na Kranj-
skem liberalci, ali kakor mi pravimo,
napredni možje. Vidite, v tem grnu-
ti zajee; le to je vzrok, da klerikalni
deželni poslanci ovirajo vsako delo-
vanje deželnega zbora kranjskega.

Mislím, da v malokteri deželi vin-
dajo tako žalostne politične razmere,
kakor ravno na Kranjskem. Pri nas ni
nobenega produktivnega dela, ampak
samo pobijanje in razbijanje. Največ
pri tem tpe slovenske občine in vse
učitelstvo na Kranjskem. Slišal sem
že čisto pribože od samih učiteljev,
kteri pravijo, da bi se vsi odpovedali
službovanju, ako bi imeli tako orga-
nizacijo, da bi mogli brez službe vsaj
nekoliko mesecev vztrajati. Ali tak
štrajk je popolnoma nemogoč.

Ali čujmo, kaj je storila deželna
učiteljska skupščina v Ljubljani. Ta-
koj v početku zborovanja je vložil
Luka Jelencen trdni predlog, naj se
takoj prične razprava o uredbi učitel-
jskih plač. Predlog je bil sprejet, in
potem pa je isti govornik podal
resolucijo v imenu učiteljskega. V tej
resoluciji se povzdiga, da so bile do
zdaj vse prošnje učiteljev za zbolj-
šanje plač brezuspešne in da se radi
sedanjih gnušnih razmer ne odloča
zborovni deželna učiteljska skupščina.

ne toliko časa, dokler kranjskemu
učitelstvu tako ne urode plač, da
bodo te-le popolnoma ustrezale para-
grafu 55. državnega šolskega zakona.

S tem daje kranjsko učitelstvo po-
svojih zakonitih zastopnikih duška
svoji veliki bedi, ki silno otežkoča
njega delovanje. Tem potom se naj
razširi ta težoči glas po vsi naši dr-
žavi.

Vsi zborovalci so to resolucijo stoje
poslušali: odobrvali so jo s živahnimi
klici "Živio", potem pa so vsi za-
pusili dvorano v "Mestnem Domu",
kjer se je vršila skupščina. To je bil
koniec. Učitelji so izjavili, da nečejo
delati na skupščini dotle, dokler se jim
ne zvišajo plače.

Vernj so imeli naši krščanski so-
cialisti shod v Mariboru. To je bil
zbor "Slovenske krščanske socialne
zveze". Iz Ljubljane je šlo tja 300
slovenskih mladeničev in gospodarjev
s Kranjskega. Seveda s štajerskega se
je zbralo v Mariboru mnogo več ljud-
stva. Sami imenujejo to mladeniško
organizacijo: mladeniče naše kličejo
"na delo", da bi delali "za Boga in
domovino". Na tem shodu so razprav-
ljali o knjigovodstvu, poučevali so
mladeniče o zakonodajstvu, govorili so
o zavzvovanju, posvetovali so se o
"izseljenih" in o takih stvareh, o
kterih se da lepo "govoriti".

(Konec priložnosti.)

RAZNOTEROSTI.

Slučaj, enak "Potemkinovemu".

se je pripetil že leta 1873 na Špan-
skem, ko je tam razsajala ustaja. Upr-
lo se je tedaj tudi moštvo španske vo-
jne ladje "Numancia" v kartaginski
luki, ker ni hotelo biti pod povelj-
vom Emila Castelara. Moštvo je ob-
streljvalo mesto in dolgo plulo po vi-
sokem morju. Špansko brodovje je la-
djo preganjalo, ta pa se je končno za-
teklela v francosko luko v Oranu na
Alžirskem, kjer se je izročila francos-
kim oblastim. Se-le, ko je nastopil na
Španskem vlado kralj Alfonz XII. so
"Numancia" zopet uvrstili med
španske mornarice.

Kako je bilo iznajdeno jekleno pe-
ro? Jekleno pero je iznašel juvelir J.
Gillott, in sicer popolnoma slučajno.
Gillott je pri svojem delu pomotoma
malo precepil nek jekleno pripravo
ter je vrgel jekno proč. Ko je dalje
delal, pride k njemu nekdo z nekim
pisnom, na kterega bi se moral Gill-
ott podpisati. Svojega gospega pere-
sa Gillott ni mogel najti. V tem trenot-
ku mu pada pogled na precepjeni je-
kleni odpadki. "Morda bi s tem laho-
ko podpisal", je dejal mož, vzpel
vrzeno stvar in res — pisal je z njo
prav lepo. Tako je bilo prvikat pra-
tično uporabljeno jekleno pero, kate-
rega se sedaj vsako leto izdelujejo na
milijarde.

Žene vrtnarice. Biški ogrski polje-
delski minister Daranyi je ustanovil
za žene vrlo lep in ženam primeren po-
klie. Ustanovil je vrtnarsko šolo, kjer
bi se ženske iz vseh slojev izučile v
umetnem in praktičnem vrtnarstvu,
osebito pa v gojitvi sočivja, poznanju
vseh semen in sadežev. Tu bo več te-
čajev, kjer bi se ženske iz višjih kro-
gov pričele gojenju cvetlic, selska
dekleta pa bi se seznanila s praktič-
nimi stvarmi.

Zakaj utonejo ljudje, ki sicer znajo
dobro plavati? Navadno pravijo ljudje,
da se zato tako rade dogajajo nesreče
pri plavanju, ker se počaji krč v
nogah. Neki angleški zdravnik pa pra-
vi, da krč sam ni v stanju pogubiti
plavalca; vzrok smrti je ta, da se aree
vsled nizke temperature skrči in ovira
kri pri obtoku in sicer tim bolj, čim
bolj je plavalec utrujen.

Proglas cesarja Menelika. Abesin-
ski cesar Menelik je dal v Parizu ka-
piti nov denar s svojo podobo in na-
pisom v amurskem jeziku. Tolarji Ma-
rije Terezie se sedaj zamenjajo s ko-
čkami soli, ki služijo za drobiž. Svojo
reformo je naznanil cesar ljudstvu s
sledočim oklicem: "Čujte, čujte! Daj
Bog, da bi udarila nesloga v sovra-
žnike hribov in dolin. Čujte, čujte, daj
bog, da bi udarila nesloga v sovra-
žnike našega gospodarja Menelika
Čujte, čujte! Daj bog, da bi udarila
nesloga v sovražnike Marijice! Se-
daj pa hočemo povedati, za kaj se gre.
Storili smo veliko čast naši deželi
Etiopiji in trgovini, ker smo odredili,
da se kuje nov denar z našo junaško
in družbeno podobo in ta lepi denar
ti dajemo v porabo. Ta tolar je čis-
stejši od starjšega, a teža je ista. Na-
pis je amurski. Kdor ga neče sprejeti,
ne samo, da mu bode mo lastnoročno
izruval usesa, temveč ga bode mo po-
čistil s 25 na znanom mestu. Čujte in
pazite ter glejte sedaj, kaj storite!"

Odkod so karte? Razni zgodovi-
narji so se že trudili, da bi konstatov-
vali, kateri narod je iznašel karte in
igre z njimi. Mnogo jih misli, da je
domovina kart v Indiji ali Kitajski,
drugi zopet, ko iščejo v Evropi. Ne-
kteri trdijo, da se v Evropi ni vedelo
za karte do 14. stoletja, dočim so azijs-
ki narodi takas že strastno kartali.
Med Evropijci si pripisujejo to slavo
največ Lahi, češ, da so oni izumili
najstarejšo igro na karte: tarok. Por-
tugalski pa pravijo, da je iznašel to
igro njihov rojak po imenu Taroko.
Pa tudi Francozi in Angličani hočejo
biti deležni te slave. Prvi pravijo, da
so oni najstarejši kartali, drugi pa tudi
pravijo tako. Najverjetneje je, da so
prilke karte iz Azije ter da so jih v
Evropo prinesli Cigani. Za igro za de-
nar so jih začeli uporabljati prvi
Nemci. Leta 1835 je iznašel igro
"tarok" avstrijski Fran Koppel in

Pojdite k najbližnjemu agentu po
vožnje listke via

The Great Wabash

železnice.

Vozovi za turiste ali izetnike vsak
sorek, četrtak in sobota s izbornim
vlakom

"CONTINENTAL LIMITED",
kteri ostavi Boston, Mass., ob 1. uri
popoldne in je v svazi istega dne
popoldne v Rotterdam Junction.
"Continental Limited" in New York
ka.

Vozovi s kompozitimi ostanjajčin-
se stoli prosti.

VSTAVI SE V NIAGARA FALLS.

Kraani komfortni vlaki v Detroit,
Chicago, St. Louis, Kansas City in
Omaha. Direktna svesa s Texasom,
Mexico, Colorado, Los Angeles, San
Francisco, Portland, Tacoma in vna-
mi točkami onstran arednjega polu-
dnevnika.

Informacije glede vožnjih cen,
okrepljenja Pullmanovih ip turisti-
ških vagonov d.biti je pri
H. B. McLELLAN, G. E. A.,
387 Broadway, New York.

J. E. BARRY, agent za turiste,
176 Washington St., Boston, Mass.

POZORI!

Kojakom Slovencem in bratom Ma-
riatom se priporočajo ostanjajče te
naznanjaj, da prodajam raznovrst-
naročne izdelke menjavaj sva-
ro odpošiljam dvanarje v stare čase
vina.

Dostavba solidna in poštava
v vseh okoliščinah

BOŽO GOJZOVIC

623 Chestnut St. JOHNSTOWN PA.

OPOMINI!

Vse one, ki mi kaj dolgujejo, opo-
minjam tem potim, da poravnajo svo-
jo dolžnost, drugače jih razglasim po
listih z polnim imenom drugim v
zglej in svarilo!

Urs. Dormish,
432 Boulevard St. Barborton O.
(14-20-6)

Rev. Josi, Martinček, rim. - katoli-
duhovnik o-
pravlja službo Božjo North 6th Street,
Williamsburg, Brooklyn, N. Y. Stanuje
163 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

SLOVENSKA BABICA

z 10letno prakso, ki je dovršila
skušnjo pred ljubljanskimi zdrav-
niki, se priporoča domačemu ob-
činstvu.

Ana Braidich,
418 W. Elm St. Leadville, Colo.

Kje je? ANTON PETRIČ, doma iz
Potovrha, fara St. Mihel pri Novem
mestu. Za njegov naslov bi rad sve-
del JOHN KOKLIČ Box 63 Canons-
burg, Pa.
(19-22-9.)

Kjeso? moj brat VALENTIN ROJO
in prijatelja ANTON PIRIH ter
MATIJA KOČJAN. Bivali smo 30
mesecev skupaj v državi Utah. Kdor
izmed tojakov ve za njih naslove
naji izvoli naznaniti: JAKOB
ROJOU P. O. Marissa, Ill.
(19-22-9.)

F. G. TASSOTTI,
135 Scholes St., Brooklyn Borough
New York, N. Y.

dopisnik g. F. Saksirja v New Yorku.

Agitator.

Roman.
Spisal Janez Kersnik.
XII.

Navajena je bila videti v hčerki se vedno otroka in slutiti ni mogla, da bi ji bil še mogel kdo govoriti o ljubezni. A ko se je zedaj ozrla po njej, reči je mogla vendar, da to ni več otrok in da ji je dorasla prej, nego je sama mogla to opaziti.

Prva misel gospe Boleške je bila, da bi ostro karala hčerko. Pa smilila se ji je takoj.

"Kje imaš pismo?"

"Tukaj!"

To reči je izlekla list iz žepa in dala materi. Ta je položila list na mizo, potem vzela hčerino glavičnico med obe roke in dejala resno:

"Prav je, da si mi vse to povedala. Ti si še mlada, premlada, da bi vse umela in prav s dila. Torej je edino treba, da mi zaupaš in me ubogaš, kakor si me vedno. Obljubi mi, da ne boš nobenega Korenovega pisma več sprejela!"

Deklica je naglas zaihtela.

"Pomisli, kaj je Koren! Pisar, drug, niti ni kakor Hrastov pisar, izpranjen študent. Kaj hače torej ta mož s teboj?"

"Pa enkrat bo vendar nekaj — to, kar je doktor Hrast!"

"Nikdar, prelekomiseln je, on ne napravi nobenega izpita!"

"Pa jaz ga ljubim!" je dejala dekl-

lica svojevlečno.

"Obljubi le, da njegovih pisem ne boš sprejemala; to mu bodem jaz enila!"

"Oh, ne, ne, nikdar ne! Jaz ga ne bom žalila," je dejala deklacija in odločno vstala.

"Kaj pa oče? Ako jaz očetu vse povem?"

To je premagalo. Ne strah pred očetu, nego bolj skrb, da bi ga užalila, je prisilila deklajo, da je storila materi obljubo. Mater je ljubila z vso otroško ljubeznijo, a na očeta je zrla vedno, kakor na neko višje bitje.

A tudi Boleška je vedela, da bi bil Bole silno razkačen, ko bi zvedel kaj o teh dogodkih; hotela je torej sama spraviti vse v stari tir.

To je bil bradek večer Milici. Vrnila se je v svojo sobo, tam se sklonila čez naslonjajo in jokala prve grenke solze v svoji mladi ljubezni.

"Kaj bo rekel Andrej? In jaz ga ljubim nad vse!" A govorela bom z njim, na vsak način, zvedeti mora vse!"

Pri večerji je bil graščak tako zamisljen v volitivne stvari — zakaj ves dan so ga bili obiskavali Medenovec — da ni zapazil redkobesednosti svoje soproge, niti vledih čbkanih oči svoje hčerke.

Po večerji je gospodar zgodaj odšel spat, mati in hči pa sta ostali zopet sami.

To priliko je porabila Milica, da je izpustila pri materi dovoljenje, naj Koren ne vrne pisma brez vsake opomnje, nego da mu priloži tudi par vrstic seve, da pisanih pod materinim nadzorstvom.

Boleški se je hči smilila, in morebiti so nanjo tudi vplivali nekdanji mladostni spomini, in dovolila je naposled.

To je bilo torej za drugi dan dogovorjeno.

Štutili seveda nista, kaj jima ta še prinese —

Vročice sence je pripekalo drugzga donolne v kiro dolino, kjer so ropotale in cvilele žase Boletrove tovarne. Graščak sam je bil že davno tu dolj v mali svoji pisarni in je urejal iz glavnim nadzornikom delo za prihodnje tedne. Dobra kupača z lesom je zahtevala intenzivnejše ravnanje, in tu je bilo treba torej biti pridnim in paznim.

"Danes me hode menda z volitvami v miru pustiti — na vrag ga vedi, sedaj pač velja 'nulla dies sine linea' je mrmral sam v sebi, prišedši sem dolj.

Prvi dan do volitve res ni bilo nikogar. A že se je mislil odpraviti proti domu, ko zaropota pod oknom voz, in Bole vlede Medenovka, prihajajočevosti njegovemu komptarju. To je bil nenavaden prihod, in graščak je navel jezno, napel sarkastično raztegnil ustna.

"To je na nevaren korček!" je dejal polnolčno, stopil gospe naproti in jo odvedel v pisarno.

"Ste li prišli tudi agitator, milostna?" je vprašal z dobrovoljnim smehom ter ji ponudil sedež.

Vročice je bilo, a vendar ne vemo, je li smiljevali solnce ali pa notranji razburjenost rdečila Elzino, sicer bolj blede lice.

"Oh, nikakor ne — saj vem, da je vse zaman. Vi ste trdovratni in svoje glavi, gospod Bole — oprostite, da sem tako odkrita — in tu slabotna žena vendar ne more biti tako predrzna, da bi se nadejala Vas predrugačiti."

"Kdo ve, povsod velja: ceteris la femme, tukaj morebiti tudi."

"Oh, Vi ste vedno enaki — svoje glavi, a vendar ljubeznivi, pa v našem slučaju vendar ničesar ne oravim! Pustiva volitve, doma sem ji že sita — vseh teh razgovorov, in le da enkrat kaj drugzga govorim in opravi, sem prišla k vam. Moj soprog, se ve, je sedaj žaliboz samo politika, a zato moram jaz tržiti in mešetariti. Oprostite, gospod Bole, Vi potrebujete sedaj mnogo lesa, in zaradi tega sem prišla. Ali hočete pri nas kupiti? Oni bukovi gozd za pristavo bi rad prodal moj soprog."

"Fak!" je dejal osupli graščak. Vse se mu je zdelo še nekako sumljivo.

Pa Elza je ostala pri trgovini, in čez kakke pol ure sta bila s prodajo in kupom gotova. Graščak je bil jako vesel, ker je res potreboval les in ga primerno ni drago plačal.

"Torej sva gotovi!" de Elza in odhajajoča poda Boletu roko.

Pri vratih pa se nenadoma obrne. "Oh, pozabila sem skoraj! Pa tudi ni lepo, da tako prikrivate!" de z navidezno nejevoljnim naglasom.

"Kaj zakrivamo?" vpraša oni čudeč se.

"Da je Milica nevesta, to govori ves trg!"

"Milica — nevesta? Jaz ne vem ničesar o tem."

Poizkušal se je še vedno smejeti, tola glas mu je postal nekako čoren in trd.

"Potem pa oprostite, da sem tako indiskretna. Počakati moramo, da nam boste sami naznanili; a kot nekdanja vzgojiteljica sem vendar mislila —"

"Sedaj sem jaz radoveden, milostna!" je hitel Bole. "Povejte vendar kaj se govori!"

Medenovka se ni motila; graščak je bil glede svojih ljudi, svoje rodbine silno občutljiv.

"Jaz ne morem verjeti, da bi Vi ničesar ne vedeli, ker je vendar Vaš najboljši prijatelj pokrovitelj te zveze Milicine —"

"S kom?" je zavpil oni.

"S Hrastovim konceptantom, s Korenom! Govore, da bo sedaj v kratkem opravil vse izpite!"

Graščak je bil blede kakor nova stena, a pokrnil je siloma svojo razburjenost ter dejal mirno "Vi se varate, milostna, meni o vsem ni nič znano, in videli se mi, da tihi izvor vsega v zlobnem klepetanju. Tega pa ni nihče varen."

"No, mene veseli, da je tako; zdelo se mi je vedno neverjetno, pa ko so mi prišli edeloviti celo podrobnosti o korespondenci —"

"Kakovi korespondenci?"

"Tilhova Barba prenaša pisma!"

"Ni mogoče!"

"Umirite se, gospod Bole, bilo bi mi neprijetno, ko bi jaz provzročila s svojo odkritostjo kak razdor!"

Toda, saj sem uverjena, da je vse le zlobno klepetanje. — Torej, z Bogom! S kupčijo sva gotova, samo pustila sem malo preeno."

Pozdravila ga je z najljubeznivejšim smehljajem in stopravn, ko je sedela v vozu, se je namuznila zlobno in šepetala: "Če to ne pomaga, potem je vse zastoj, vse!"

Prekanila je v istini graščaka; še sanjalo se mu ni, da bi vse to utegnili biti kak maneuver, ampak verjel je, da se za njegovim hrbtom nekaj godi, in sumil, da ga stari prijatelj Hrast vara.

A hotel se je naglo o vsem pripraviti; in ko bi bilo istinito, kar je priopovedovala Medenovka, potem, no, "potem počakaj, dragi moj doktor, potem te vržemo pri volitvi, pa če si še tako premeten," je dejal jezno, ko je korakal že proti gradu.

"Koren, Koren, kaj pa je ta človek!" je sikal med zobmi.

Ko je krenil po zadnjem cestnem evinku, mu je prišla nenadoma nasproti Tilhova Barba.

"Kakor nalašč!" je vzkliknil graščak.

"Daj mi pismo, ki ga neseš v trg!" je zapovedal osorno.

Zena se je prestrašila.

"Pismo," je rekla jecaje, "pismo, saj mi ga niste dali!"

"Tisto pismo, ki si ga dobliti gori!" je vpil Bole.

Prestrašena babnica je izlekla v istini iz cajnice zavitek in ga izročila graščaku.

"Nate ga, nate ga, pa da se ne boste jezili."

"Hodi!" je rohnel razjarjeni gospodar.

Barba je odšla brez obočavanja. Bole ni odprl zavitka; bil je preveč razburjen, ko je ugledal Korenov naslov, ki ga je bila napisala Milica.

V grad prišedši je takoj pozval soproga k sebi.

"Lepe stvari se gode tu, in ti ne veš ničesar?" je vpil gospodar.

Gospe se je prestrašila; a videvši zavitek, ki ga ji je soprog molil naproti, se je umirila ter dajala: "O tem pač vem nekoliko!"

"Oh, vedno lepše, torej si ti tudi zavzevala?"

Trajalo je dolgo časa, da je razjarjeni gospodar postal tiho miren, da je poslušal pripoved soproge, ki mu je vse natanko razodela, kar je vedela po Milici.

"Tudi Hrast vendar le tiči za tem, verjam mi!" je klical vnovič on.

Gospe ni odgovorila. Sama je že sumila, da Koren morda vendar ni tako izren, ko bi ne imel skrivne podpore od doktorja. Potem pa še ne nesrečovitve, ki so zasejale prvo seme razpore, in jih do tedaj tako prijateljsko razmerje; sedaj pa je seme že pognalo in razpor je rasel.

"Jaz mu bom pisal! In to odpošljemo čenem!" je dejal Bole.

To reči vrže na mizo Korenovo in Milicino pismo, ki ga je prej naglo prečital.

Poseben sel je nesel malo potem vse liste v trg. Hrastu je Bole očital, da je zlorabil njegovo prijateljstvo, ter mu naročil, naj "tistemu Korenu" pove, da se v prihodnje varuje taci držnosti, kakor je bila zadnja.

Popoldne se je pa odpeljal graščak v trg k gospodu Antonu. Hotel se je namučevati, ali — kakor se je tolažil — izpolniti besedo, ki jo je bil napel zastavil osrednjemu odboru.

XIII.
Kakor strela z jasnega, tako je zadelo Boletovo pismo Hrasta. Poklical je Korena in mu molče pokazal liste,

ki jih je bil prejel malo prej. Tudi ta je prebledel in zopet zardel v lice in ni videl, kaj in kako bi izpregovoril.

"Sedaj smo izgubljeni!" je vzkliknil odvetnik.

"Mislite li, da bo priskočil Bole našim nasprotnikom?" je dejal Koren skoraj boječe, ker je čutil, da je on vzrok temu polmu.

"On je nagle jeze. In — verujte mi — tega nam ne bo odpustil. Jaz sem seveda — nedolžen! Najbolj neumno je pt to, da mi Vi niste zaupali. Zakaj mi niste razodeli svojih razmer?"

Dalje prihodnja.

Nad 30 let
se je obnašal
DR. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
**REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.**
in razne reumatične
neprijetike.
SADRO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
all pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

Potrebujem več dobrih
JEDELOVALCEV DOG
za državo Arkansas. Delo stalno, plača dobra. — Naslov:
MAX FLEISCHER,
258 Grove Street, Memphis, Tenn.
(29-8-20-9)

ZASTONJ!
Da je naš občezani
"Jersey električni pasovi"
tembolji udomačiji, oziroma uvedejo v
one kraje in pri onih strankah, kjer so
bili dosedaj še neznani, smc pripravljani
na željo vsakomur jednega zast-
stovnj doposliti.

To je pomenljiva ponudba od naše
rečne tvrdke. Za pas nam ni treba ničesar
posiljati, ker to je darilo.

Kedar zgubljate vašo telesno moč, ali
ste utrujeni, obupljivi, slabotni, nervozni,
ako se prenašate starate, ako trpite valed
otrpjenjia živcev, bolečine na hrbtu, če ne
morete prebaviti, imate spriden želodec,
ter ste se že naveličali nositi denar zdrav-
nikom, ne da bi vam mogli isti pomagati,
tedaj boste po uporabi "Jersey" električ-
nega pasa" ozdravljeni.

Dobro vemo, da naš električni pas isti-
tno pomaga, ter smo prepričani, da ga
boste po poskusu ali uporabi tudi dru-
gim bolnikom priporočali, da zadobimo
s tem še večje priznanje, ko vas bode
ozdravel.

Občna priznanja.
Vaš električni pas je torej vse učinil, kar ste
mi obljubili, in se ved, pas me je iznova zopet
pomagal. Fran Jenčič, 30 Byron Ave., Chicago, Ill.

Jaz sem uporabljal vaš električni pas za nako
sko hudo in skoro neozdravljivo bolezen ter sem
sedaj popolnoma zdrav.

Ivan Gulič, 645 E. 152nd St., N. Y. City.

Kar govorimo, tudi držimo! Izrečite to
ter nam dopišljite vaše ime in naslov ter
pridenite zraven znamko za odgovor —
in pas vam bode došel čisto zastoj.

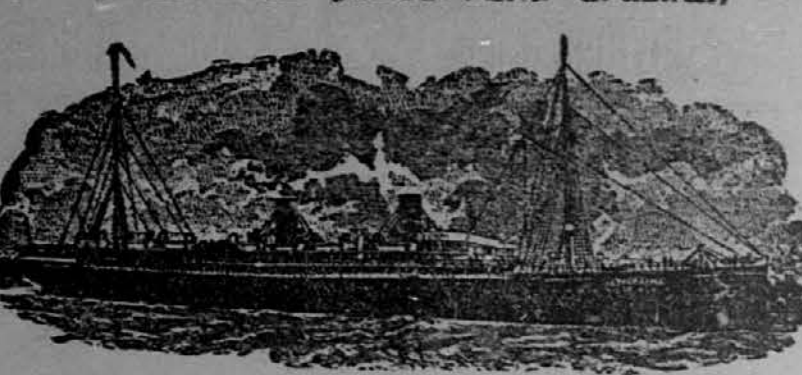
Pišite:
Jersey Specialty Co.,
125 Cedar St., New York, N. Y.

Max Buh,
TISKAR IN JAVNI NOTAR,
819 East B St., Pueblo, Colo.,
se priporoča slavnim družtvom v iz-
delovanje tiskovnih del, kakor tudi
ojekom Slovencev in Pueblo county
a vsakomur, ki notarske posle, kot na
pr.: prošnje za oprostitev varj, kup-
ne pogodbe, pooblastila (Volmacht)
td. Posiljam tudi denarje v staro
dovzino ter sem v zvezi z
g. Frank Sakserjem
New York.
(11-1-05 — 2x t: tor & pet)

Kdo ve, kje se nahajata brata FRAN
in ALOJZIJ BARAGA, po domače
Znidarjevi iz Hribe pri Loškem po-
toku na Kranjskem? Mlajši je pre-
naredil svoj priimek v Alojziji Lev-
stika pri družbi, kjer smo delali.
Nas je bilo 9 mož in še 2 druge o-
sobe, ko smo prevzeli neko delo in
delali trdo skozi 2 meseca. Ta dva
ničvredneža sta vzele od družbe
\$800.00 na naš račun ter neznano,
kam pobegnile s denarjem. Mi smo
torej zelo ogoljufani in prevarani
ter brez denarja. Vse naše delo je
bilo zastoj. Poleg tega mogli bomo
še plačati okoli \$70.00 boarda za
cena tistoyoma. Skupaj imamo
škode okoli \$900.00, to je za nas o-
gromna svota. Tukaj pošljemo c.
rojakom sliko od prvega ali starej-
šega Franja. V imenu človekoljubja
prosimo torej vse rojake, da nam
naznanijo brez odlašanja njih na-
slove, da jih izročimo v roke pravi-
ce, za kar plačamo \$5.00 nagrade.
ALOJZIJ BAETOL, P. O. Box 99,
Cross Fork, Pettus Co., Mo.

Anton Owen.
Falls Creek, Pa. 8/15 05
Dragi gspi Dr. Thompson
Nannanim tam da sem
seeno domov prisel in se
vam se enkrat prav iz serca
zahvalim za moje popolno
ozdravljenje od moje bolne
hatera moje čen pol leta mučila
in mi vsa zdravila kar jih sem
od dragih zdravnikov dobil
prav nič niso pomagala se
slabsi sem bil po njih Vi
pa ste me ukrajtem čen
od enega meseca popolnoma
ozdravili in sed zdaj bolj zdrav
ga čenim kakor takrat ko
sem v vojakih bil. V vašem
zdravišču sem bil s vsem dob-
ro preslohen in zverstvo po-
stresen in najvolni Bog
tosehat poplaca vase dobro,
to her jest vam je nisem
ustanu poplacet kakor na,
slukite. Pozdravim v vas
se enkrat najserenejša in
ostanem vojs in serca vam
hvalevni
Anton Owen
Box 361
Falls Creek Pa
Anton Owen, ki je pisal gori označeno zahvalo, je bil skozi 1 mesec v
Slov.-Hrvaškem Zdravišču dr. I. E. Thompsona, 334 West 29th Street, v
New Yorku.
Kedar vam torej ne lodo mogli več drugi zdravniki pomagati, pišite,
ali oglasite se pri: "SLOV.-HRVATSKEM ZDRAVIŠČU" in boste go-
tovo ozdravljeni.
Zdravila se pošiljajo na vse strani po ekspresu. Pišite v domačem je-
ziku! Naslov:
DR. J. E. THOMPSON, 334 W. 29th STREET, NEW YORK.

RED STAR LINE
Prekomorska parobrodna družba „Rudeča zvezda“
posreduje redno vožnjo s poštnimi parniki med
New Yorkom in Antwerpenom
Philadelphijo in Antwerpenom
Prevažna notnike s sledječimi poštnimi parniki:
VADERLAND dva vijaka 12760 ton.
ZEELAND 0905 ton. **FINNLAND** 12760 ton.
Pri cenah za medkovje se vpoštete v se potrebščine, dobra
hrana, najboljša postrežba.
Pot čez Antwerpen je jedra najkrajših in najprijetnejših za potnike iz ali
v Avstrijo: na krajsko, Stajersko, Korosko, Primorje, Hrvaško, Dalmacijo in
drugo dele Avstrije.
Is NEW YORK odplujejo parniki vsako soboto od 10:30 uri dopu-
ludne od pomola čen. 14 ob vožnji Fulton Street. — Is PHILADEL-
PHIJE vsako drugo sredo od pomola ob vožnji Washington Street.
Glede vprašanj ali kupovanja vojaških listov se je čeniti na:

Compagnie Generale Transatlantique.
(Francoska parobrodna družba.)

DIREKTA CRTA OD KAVRE, PARIZA, SVICE, INOMOSTA IN LJUBLJANO.
POŠTNI PARNIKI SO:
"La Lorraine" 21. sept. 1905. 12,000 ton. 25,000 tonjskih moč.
"La Savoie" 23. sept. 1905. 12,000 " 25,000 "
"La Touraine" 25. sept. 1905. 10,000 " 20,000 "
"La Aquitaine" 27. sept. 1905. 10,000 " 20,000 "
"La Bretagne" 29. sept. 1905. 8,000 " 16,000 "
"La Champagne" 1. okt. 1905. 8,000 " 16,000 "
"La Gascogne" 3. okt. 1905. 8,000 " 16,000 "
Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.
Parniki v vsedo kaznaovani imajo po dva vijaka.
M. W. Kozminski, generalni agent za zapad,
71 Dearborn St., Chicago, Ill.

AUSTRO-AMERICAN LINE
Regularni potni parniki
"FRANCESCA" odpluje 21. septembra
"GERTY" odpluje 30. septembra
vozljo med New Yorkom, Trstom in Reko.
Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta v
Ljubljano in sploh na Slovensko. Železnica velja do Ljub-
ljane le 50 centov. Potniki dospo isti dan na parnik,
ko od doma gredo.
Crta Trst New Orleans
Austro-Ameriška črta odpošlje parnik „Giulia“ dne 29. septem-
bra, parnik „Gerty“ 30. oktobra iz Trsta naravnost v New Orleans.
Izvanredno ugodna in cenovno vožnja v južne in južno zahodne de-
le Zjed. države.
Železniške cene iz New Orleansa so zelo nizke na vse strani.

Niže podpisana priporo-
čam potujočim Slovincem
in Hrvatom svoj.....
SALOON
107-109 Greenwich Street,
NEW YORK
v katerem točim vedno
pivo, doma prešana in
importirana vina, fine
likirje ter prodajam iz-
vrstne amoke.
Imam vedno pripravljen dober
prigrizek.
Potujoči Slovenci in H-
vatje dobé.
stanovanje in hrano
proti nizki cen. Postre-
žba solidna.
Za obilen poset se priporoča
FRIDA VON KROGE
107-109 Greenwich Street, New York.

VAZNO!

Slika predstavlja uro za go-
spode z zlatom prevlečeno in
dvojnimi pokrovi, velikost 10",
in je
jamečena za 20 let.
Kolesovje je najboljšega ame-
riškega izdelka
Eigin all Springfield
na 13 kamnov.
Blago se pošilja na zahtevo
in stane sedaj samo
\$15.00.
Za obilne naročbe se priporoča in belet
z veseloštopovanjem
Jacob Stonich,
72 E. Madison St. Chicago, Ill.